

Patrick Mühren

Sander van der Heide

De notendop

beroep:	studiotchnicus
woonplaats:	Volendam (naast de studio)
leeftijd:	38
burgelijke staat:	getrouwd en 2 kinderen
auto:	een donkergroene BMW 320i touring
hobbies:	niet echt, maar m'n oude Corvette en het klussen in huis halen m'n gedachten wat van het werk.
tarief:	340 euro p/d, na 24.00 45 euro p/u
credits:	Marco Borsato, Twarres en Volumia.

Wilde je altijd al technicus worden?

Nee, het is eigenlijk per ongeluk gebeurd. Ik heb drie keer in m'n leven van m'n hobby mijn werk kunnen maken. Toen ik 6 was, wilde mijn vader hier een huis bouwen, maar dat mocht alleen van de gemeente als het een bedrijfswoning was. Mijn vader plaatste een hok achter het huis voor een repetitieruimte van The Cats, plaatste wat extra bandrecorders en noemde het een studio en kon zo dus een bouwvergunning voor het huis krijgen. Elke vrijdag hielp ik alle standards, kabels, AKG verengalm en de D&R buizentafel, die mijn vader samen met Duco de Rijk had ontworpen, de bus inladen. Het was een leuke tijd, veel feestjes, dat heb je met muzikanten. 's Ochtends verzamelde ik de grote lege bierblikken en maakte zo mijn eigen drumstel. Tijdens m'n schooltijd speelde ik in allerlei bandjes, maar zat met m'n vader ondertussen ook de mengtafel uit elkaar te halen. Na de MAVO ben ik bij D&R gaan werken en vond dat heerlijk. Toen ik daar een paar jaar zat, werd ik door Maribelle gevraagd om in haar band te spelen en heb dat toen negen jaar gedaan. Toen ik daarna technicus in de studio van m'n vader werd, kwam ik eigenlijk nooit meer toe aan spelen.

Hoeveel uur werk je in de week?

Dat wisselt nogal. De laatste tijd is het nachtwerk, 's ochtends om 11 uur

beginnen en tot 's ochtends 5 uur doorgaan en dan ook in het weekend. Soms kan het niet anders. Sommige collega's werken echt niet in het weekend, wat er ook gebeurt. Maar als je twee weken uit je neus hebt lopen eten en je kan iemand er blij mee maken, dan vind ik het niet zo erg om zulke dagen te maken. Ik ben mensen graag ter wille. Ik moet er wel bij zeggen dat ik het soms ook wel zelf laat maak, omdat ik het gewoon goed wil hebben en doorga tot ik dat bereikt heb.

Wat vinden je kinderen van het werk van hun vader?

Ze vinden het, net zoals ik toen, heerlijk om tussen al die mensen te zijn die hier opnemen. Zomers zitten we meestal met z'n allen buiten te eten en vooral Dennis (Patrick's zoon, red.) heeft dan het hoogste woord. Af en toe wat inzingen in de studio en dan je stem door een harmoniser terughoren vinden ze ook fantastisch. Ze liggen dan blauw van het lachen. Ik bewaar alles op CDR voor later. De keerzijde is natuurlijk de werktijden, soms houden ze me bij de deur tegen als ik naar de studio wil gaan. Maar als ik m'n gezin goed wil onderhouden, moet het helaas soms. Een studio is heel moeilijk rendabel te houden; als je twee weken leegstand hebt, moet er daarna dus dubbel hard gewerkt worden.

En je vrouw?

Die baalt ook wel eens. Je sociale leven is een chaos in dit beroep.

Patrick Mühren.

Op de één of andere manier gaat het werk vaak voor. Als ik maanden met een klant heb gewerkt en op het laatste moment er problemen zijn, dan kan ik moeilijk tegen iemand zeggen om dat laatste maar ergens anders te doen.

Zonder welke apparatuur zou je nu echt niet meer kunnen?

ProTools. Ik denk dat dat voor elke technicus tegenwoordig geldt. Als de drummer tijdens de bridge een grote fout maakt, dan neem je het nog een keertje op en plak je dat in de bridge. Dat gaat niet zo snel met band. ProTools is alleen niet heilig, zoals bij sommigen nog wel eens het geval is. Een slechte zang-take is een slechte zang-take. Je kan dan knippen, plakken en tunen, het blijft een slechte zang-take. Je moet wel kippenvel krijgen, anders is de zang-take niet goed. Om dat te krijgen moet je blijven produceren. Marco (Borsato, red.) gaat ook door totdat het helemaal goed is, al moet ie dood. Meestal zijn dat zes volledige zang-takes met wat extra zinnestjes die nog beter konden en deze compilen we dan. Vroeger gewoon van band in de tafel en nu dus in ProTools. Het gaat alleen allemaal wat makkelijker nu.

Je hebt voor de live-DVD van Marco Borsato voor het eerst meerkanaals gewerkt. Heb je een andere werkwijze moeten toepassen?

Op sommige momenten wel, maar tijdens de opnames heb ik bijvoorbeeld alles gewoon stereo beluisterd. Er waren zoveel kanalen (96 inputs), patches die gewisseld moesten worden voor podiumwisselingen, lijntjes die we moesten checken, dat het belangrijkste was om alles goed op band te hebben. Maar mede dankzij de knowhow van Peter Brandt (Eurosound) klopte alles als een bus. We hebben alle signalen in 24 bit resolutie op een Sony DASH HR48/24, 6 Tascam DA98's en 2 Tascam MX24 harddiskrecorders opgenomen. De MX24's waren voor het publiek, die konden drie uur achter elkaar opnemen, terwijl de rest van banden gewisseld moesten worden. In de studio heb ik op Dynaudio M1's de surroundmix gemaakt, alleen schakelen naar de grote M3's kon niet zoals ik bij stereo gewend ben. De mix heb ik uiteindelijk in 48 Khz/24bit weggeschreven in ProTools.

De budgetten voor DVD- en CD-producties worden maar lager en lager. Lukt het jou nog om een productie binnen budget te doen?

Het budget interesseert me eigenlijk geen hol. Uiteindelijk snij ik mezelf daarmee weer in de vingers, maar ik ga nu eenmaal voor goed en niet voor goedkoop. Ik begrijp dat de platenmaatschappijen kleine marges hebben, maar ik heb nu eenmaal een ondergrens waarmee ik nog kwaliteit kan halen. Als iemand aan me vraagt om een album van 16 nummers in een week af te mixen, dan zeg ik gewoon "nee".

Met welke mix ben je niet tevreden en zou je graag nog eens over doen?

"Binnen" van Marco Borsato. Ik heb een soort haat-liefdeverhouding met dat nummer. Het nummer zit zo vol; dubbele bassdrums, loops, strijkers, blazers, honderden koortjes, op één of andere manier is niet alles in het stereobeeld te plaatsen. Misschien dat binnenkort de verzamelaar "Onderweg" in surround wordt gedaan, dan heb ik een soort herkansing en heb ik veel meer ruimte om alles te plaatsen. Waarschijnlijk werkt het arrangement dan ook veel beter.

Hoe sta je tegenover nieuwe technieken als DSD?

Ik vind de klank van DSD erg mooi en de imaging beter dan de huidige dragers. Alleen is naar mijn weten de opnameapparatuur nog iets te beperkt voor grote pop producties. Een DSD recorder met de mogelijkheden, sporenaantal en bedieningsgemak van bijvoorbeeld ProTools zou fantastisch zijn. Nu moet alleen de consument nog overtuigd worden. Als je dit nieuwe formaat net zo succesvol als destijds de CD in de markt zou kunnen zetten krijgt de consument voortaan een mix te horen zoals hij bedoeld is en niet een vaag aftreksel met hoorbare data-compressie als MPEG en AC3. Daarnaast heeft de platenmaatschappij dan eindelijk een medium dat niet zomaar 1-2-3 gekopieerd kan worden en als dat om onverklaarbare redenen dan toch gebeurt is de dader eenvoudig te traceren.

Wat bepaalt bij jou de aanschaf van nieuwe randapparatuur?

Ten eerste lees ik zo ongeveer alle vlakbladen die hier binnenkomen. Zo blijf ik

een beetje bij met de nieuwe ontwikkelingen. Daarnaast wordt heel vaak door de verschillende importeurs hier spullen op proef geplaatst. Zo van "probeer het maar een maandje en we horen het wel". Zo ben ik ook bij die TC M6000 gekomen, puur door het te gebruiken in producties en door luistertests te doen.

Welke microfoon gebruik je voor de stem van Marco Borsato?

Een B&K 4040, de gelimiteerde oplage. Deze is rondomgevoelig, waardoor ik niet zoveel last heb van het proximity effect. Dichtbij klinkt ie niet zo blubberig en als Marco z'n hoofd wat weghaalt bij een uithaal wordt z'n stem niet zo dun. Samen met de Focusrite Red Limiter is dit een perfecte combi.

In jouw mixen prikken de strijkers er altijd zo mooi doorheen en kun je alle partijen ook goed onderscheiden. Hoe krijg je dat voor elkaar?

Ik neem de eerste violen meestal los op. Ik vind dat de eerste violen de rest meestal omver zagen en dat je daardoor de onderliggende partijen niet meer kunt horen. Zeker bij Tom Bakker z'n arrangement gebeuren er zulke mooie dingen onderin. Doordat ik de eerste violen los heb staan, kan ik de verhouding tussen die twee tijdens de mix veranderen.

Wat denk je, werken klanten met jou om je sound of om je werkwijze?

Ik denk dat laatste en eigenlijk volgt daaruit vanzelf weer het eerste. In feite ben je als technicus een sfeermaker. Je moet natuurlijk alles onder controle hebben en je sound maken, maar je moet er vooral voor zorgen dat de muzikanten ontspannen hun partij op de band kunnen zetten. Dat begint al bij een goede koptelefoonmix. Tijdens het inzingen van de lead-zang staat de zanger of zangeres toch een beetje onder druk. Je moet er dan voor zorgen dat iemand zich zo comfortabel mogelijk voelt en merkt dat je betrokken bent. Wat heeft een producer aan een technicus die als een soort ambtenaar alleen de 'play' en 'rec' toetsen bedient, dat kan hij zelf ook wel. □

Suggesties van andere kopstukken, leuke vragen of andere reacties kun je sturen naar sander@saintofsound.nl

